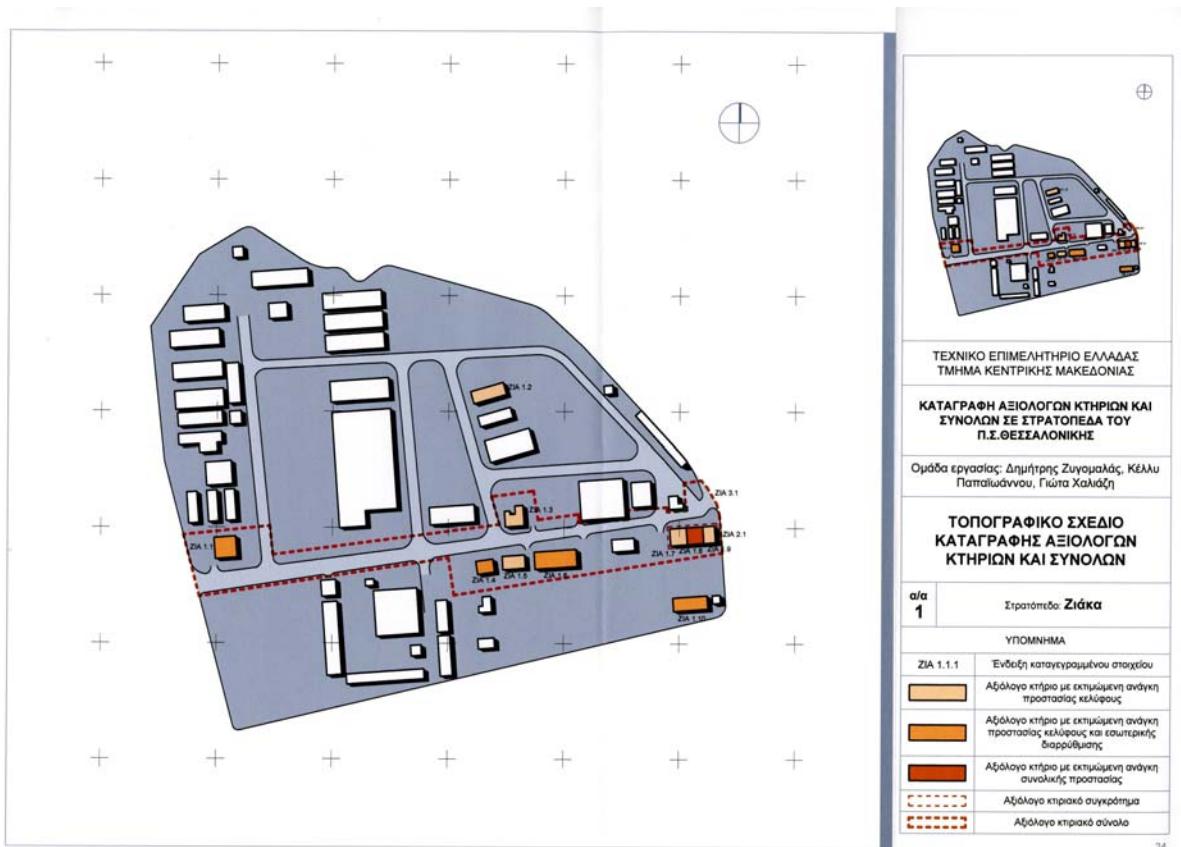

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ «Ζιάκα»

Έκταση 124,37 στρέμματα
Διοικητική υπαγωγή Δήμος Ελευθερίου – Κορδελιού (παραχώρηση)

Ένδειξη στοιχείου **ZIA 1.1**

Στρατόπεδο **Ζιάκα**

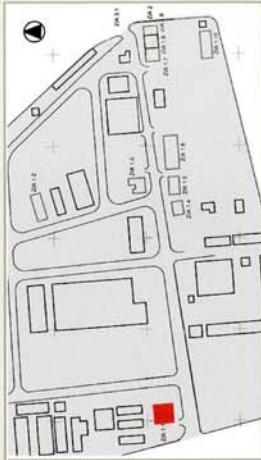
Τίτλος στοιχείου

Διοικητήριο (δυτικός τομέας στρατοπέδου)

Είδος στοιχείου: **Κτήριο μεμονωμένο**

Χρονολόγηση

Μεταπολεμικό/Δεκαετία 1960

Χρήση

Χώρος γραφείων - Έδρα διοίκησης μονάδας

Περιγραφή

Ισόγειος κτιριακός όγκος μορφής ορθογωνικού πρίσματος. Καλύπτεται με τετράρριχτη στέγη, κατασκευασμένη εξολοκλήρου από ξύλινα στοιχεία με εξωτερική επένδυση κεραμιδών γαλλικού τύπου. Πρόκειται για στέγη που προεξέχει ελαφρά από το περίγραμμα του κτηρίου, εδραζόμενη σε γείσο ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα. Οι τοιχοποίες συνίστανται σε φέρουσες πλινθόδομές, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματα στις θέσεις των ανοιγμάτων. Στο χαμηλότερο τμήμα τους, δημιουργείται εξωτερικά μικρή προεξοχή που απομονώνει μια βάση έδρασης του κτηριακού όγκου.

Πρόκειται για χαρακτηριστικό δείγμα κατοικίας του εποικιασμού, με κυρίαρχη στοιχεία τη γεωμετρική καθαρότητα, τη μορφολογική λιπότητα και την αυστηρά συμμετρική διαμόρφωση των εξωτερικών επιφανειών. Στη νότια πλευρά, το κέντρο της όψης καταλαμβάνει θύρα και εκατέρωθεν αυτής ανοίγονται συμμετρικά παράθυρα. Ζεύγη παραθύρων σε επίσης συμμετρική διάταξη ανοίγονται στις υπόλοιπες ώμεις. Όλα τα ανοίγματα επιστέφονται στη στάθμη του πρεξιού με ανάγλυφη τανία ορθογωνικής διατομής, ενώ ειδικά στα παράθυρα, οι ποδιές τονίζονται με μικρή προεξοχή. Τα κουφώματα με τα οποία φράσσονται, τέλος, τόσο η θύρα, όσο και τα παράθυρα, είναι ξύλινα.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επιχρίσματα και επενδύσεις.

Αξιολόγηση στοιχείου:

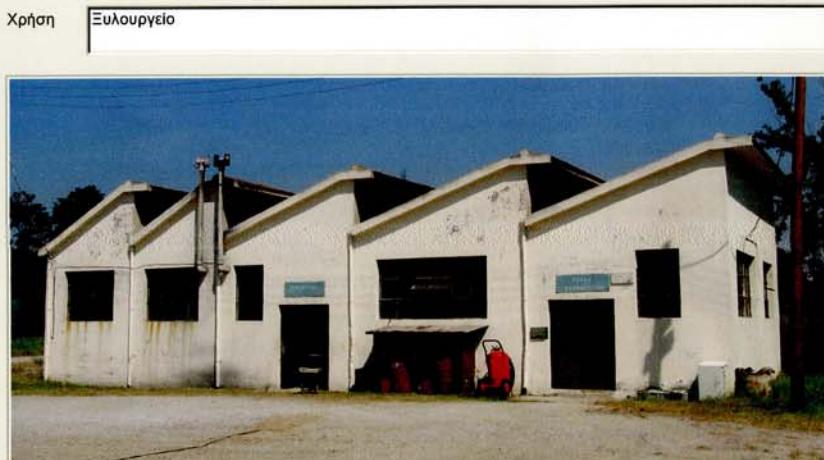
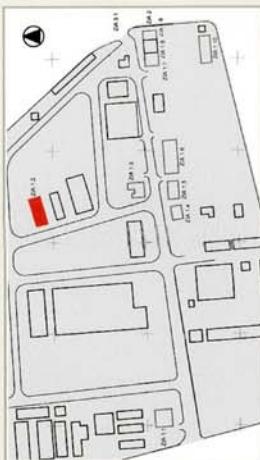
Κτήριο με ιστορική, τυπολογική και κατασκευαστική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους και εσωτερικής διαρρύθμισης - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή και ως προς τη βασική υποδιάρεση των εσωτερικών του χώρων.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣΑΣ **ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ ΣΕ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΟΥ Π.Σ.ΘΕΣΝΙΚΗΣ**
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ομάδα Εργασίας: Δημήτρης Ζυγομαλάς, Κέλλου Παπαιωάννου, Γιώτα Χαλιάζη, αρχιτέκτονες μηχανικοί

Ένδειξη στοιχείου	ZIA 1.2	Στρατόπεδο	Ζιάκα	Τίτλος στοιχείου	Ξελουργείο
Είδος στοιχείου:	Κτήριο μεμονωμένο			Χρονολόγηση	Μεταπολεμικό/Δεκαετία 1970

Περιγραφή

Ισόγειος κτιριακός όγκος μορφής επιμήκους ορθογωνικού πρίσματος. Καλύπτεται με πέντε εγκάρσιες μονόρριχτες στέγες, κάτω από την κορυφογραμμή των οποίων ανοίγονται παράθυρα για το φωτισμό του εσωτερικού χώρου. Με τον τρόπο αυτό, η στέγαση αποκτά τη γνώμιμη από τα βιομηχανικά κτήρια «οδοντωτή» μορφή, στοιχείο που προσδίδει ενδιαφέρον στο κτίσμα. Ο φέρων οργανισμός των στεγών είναι κατασκευασμένος από οπλισμένο σκυρόδεμα και επενδύεται εξωτερικά με κεραμίδια γαλλικού τύπου. Ο φέρων οργανισμός του ίδιου του κτηρίου είναι επίσης κατασκευασμένος από οπλισμένο σκυρόδεμα και συμπληρώνεται με πλινθοδομές πλήρωσης.

Στο αισθητικό επίπεδο, πέρα από τη μορφή της στέγης, το κτήριο προβάλει λιτό. Οι επίπεδες ώφεις του διατρυπόνται από σειρά παραθύρων και θυρών άνισου πλάτους, που είτε ως μονάδες, είτε ανά ζεύγη, τοποθετούνται αξονικά ως προς το τυφλό σόκορο της κάθε μονόρριχτης στέγης. Τα παράθυρα ανοίγονται μάλιστα στο ανώτερο τμήμα των όψεων, προκειμένου να διευκολυνθεί η φύλαξη του εσωτερικού χώρου, διατηρούν, δε, μεταλλικά κουφώματα.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επιχρίσματα και επενδύσεις.

Αξιολόγηση στοιχείου:

Κτήριο με τυπολογική και μορφολογική αξία ως αυτοτελής κατασκευή.

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή. Τυχόν προσθήκη εγκάρσιων εσωτερικών χωρισμάτων, σε ευθυγράμμιση με τις βάσεις των στεγών.

Ένδειξη στοιχείου **ZIA 1.3**

Στρατόπεδο **Ζάκα**

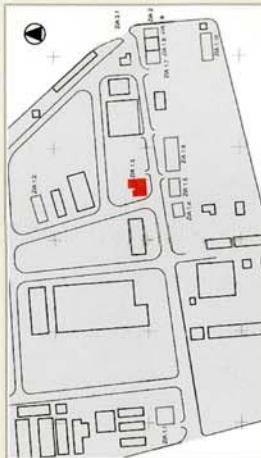
Τίτλος στοιχείου

Διοικητήριο (ανατολικός τομέας στρατοπέδου)

Είδος στοιχείου: **Κτήριο μεμονωμένο**

Χρονολόγηση

Περιόδος Β' Παγκ. Πολέμου/Δεκαετία 1940

Χρήση

Χώρος γραφείων - Έδρα διοίκησης μονάδας

Περιγραφή

Ισόγειος κτιριακός όγκος μορφής επιμήκους ορθογωνικού πρίσματος. Καλύπτεται με τετράρριχτη στέγη, κατασκευασμένη εξ ολοκλήρου από ξύλινα στοιχεία, με εξωτερική επένδυση κεραμιδών γαλλικού τύπου. Πρόκειται για στέγη που προεξέχει ελαφρά από το περίγραμμα του κτηρίου, εδραζόμενη σε γείσο ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα. Οι τοιχοποιίες συνίστανται σε φέρουσες λιθοδόμες, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματος στις θέσεις των ανοιγμάτων. Στο χαμηλότερο τμήμα τους, παρατηρείται εξωτερικά μικρή διαπλάτυνση η οποία απομονώνει μια βάση έδρασης του κτιριακού όγκου. Οι αισθητικές ποιότητες του κτίσματος συνωμίζονται στη γεωμετρική καθαρότητα και τη μορφολογική λιτότητα, με τις επίπεδες όψεις να περιορίζονται στη διάτρηση από επιμέρους ανοιγμάτα. Στη νότια πλευρά μόνο, έκκεντρη εσοχή δημιουργεί το σημείο εισόδου, αφήνοντας από εκεί και πέρα της εκατέρωθεν της επιφάνειες να οργανωθούν με ισομεγέθη παράθυρα, όλα σε κανονική διάταξη. Συμμετρικά ζευγή παραθύρων ανοίγονται στις στενές πλευρές, με το ένα εκ των δυο ανοιγμάτων της ανατολικής όψης να είναι σήμερα φραγμένο. Αντίθετα, στη βόρεια πλευρά, κυρίαρχο στοιχείο αποτελούν δύο ισόγειοι, κεραμοσκεπείς κτιριακοί όγκοι, που προστέθηκαν σε δεύτερη φάση στα άκρα του αρχικού κτηρίου, αλλοιώνοντας ως ένα βαθμό την αυστηρή γεωμετρία του. Τα παράθυρα του πρωταρχικού αυτού πυρήνα φράσσονται με ξύλινα κουφώματα.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επιχρίσματα και επενδύσεις.

Αξιολόγηση στοιχείου:

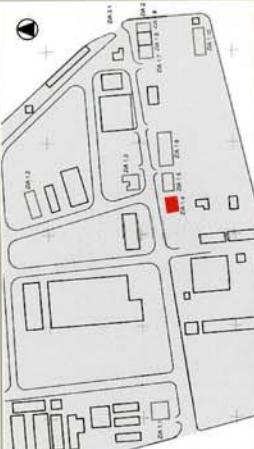
Κτήριο με ιστορική, τυπολογική και κατασκευαστική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ ΣΕ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΟΥ Π.Σ.ΘΕΣΝΙΚΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**
Ομάδα Εργασίας: Δημήτρης Ζυγομαλάς, Κέλλου Παπαϊωάννου, Γιώτα Χαλιάζη, αρχιτέκτονες μηχανικοί

Ένδειξη στοιχείου	ZIA 1.4	Στρατόπεδο	Ζιάκα	Τίτλος στοιχείου	Κτήριο μαγειρείων
Είδος στοιχείου:	Κτήριο μεμονωμένο			Χρονολόγηση	Περίοδος Β' Παγκ. Πολέμου/Δεκαετία 1940

	Χρήση <input type="text" value="Χώρος παρασκευής γευμάτων"/>
	

Περιγραφή

Ισόγειος κτηριακός όγκος μορφής ορθογωνικού πρισματος. Καλύπτεται με διρρήχτη στέγη σκυροδέματος, που εξωτερικά επενδύεται με κεραμίδια γαλλικού τύπου. Η στέγη διαμορφώνει τυφλά ισοσκελή αετώματα στις στενές πλευρές, προεξέχει, δε, ελαφρά από το περίγραμμα του κτηρίου, εδραζόμενη σε γείσο ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα. Ειδικά στη νότια πλευρά, προεκτίνεται κατά ορισμένα μέτρα, δημιουργώντας ανοικτή στοά. Η τελευταία στριμύζεται σε τρία υποστυλώματα, ενώ προς τα δυτικά κλείνει με συμμαγή τοίχο. Ο τοίχος αυτός, όπως και οι υπόλοιπες τοιχοποιίες του κτισμάτος, έχουν κατασκευαστεί εξολοκλήρου από πλίνθους, στην περίπτωση των δεύτερων ως φέροντα στοιχεία, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματος στις θέσεις των ανοιγμάτων. Στο χαμηλότερο τμήμα τους, δημιουργείται εξωτερικά μικρή προεξοχή που απομονώνει μια βάση έδρασης του κτηριακού δύκου.

Στο αισθητικό επίπεδο, η γεωμετρική καθαρότητα παρουσιάζει μια ενδιαφέρουσα διαβάθμιση στη νότια όψη με την προσθήκη της στοάς, ενώ η μορφολογική λιπότητα κυριαρχεί. Ζεύγος συμμετρικών θυρών διατρυπά τη νότια όψη και εκατέρωθεν της μιας από αυτές ανοίγονται και πάλι συμμετρικά παράθυρα. Παράθυρο σε ελεύθερη διάταξη, που αρχικά ωστόσο ενδέχεται να συνέναζόταν με συμμετρικό άνοιγμα, διατηρείται στην ανατολική στενή πλευρά, ενώ στη βόρεια μακριά πλευρά, ανοίγεται ζεύγος συμμετρικών παραθύρων, εκ των οποίων το ένα μερικά φραγμένο σήμερα. Και το δυο ωστόσο, διατηρούν στο ύψος των πρεκιών ανάλυψες τανίες ορθογωνικής διατομής, ενώ όπως και τα υπόλοιπα παράθυρα, φράσσονται με μεταλλικά κουφώματα, πιθανότατα μετά από αντικατάσταση αρχικών ξύλινων στοιχείων.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επιχρίσματα και επενδύσεις.

Αξιολόγηση στοιχείου:

Κτήριο με ιστορική, τυπολογική και κατασκευαστική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους και εσωτερικής διαρρύθμισης - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή και ως προς τη βασική υποδιάρεση των εσωτερικών του χώρων.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣΑΣ **ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ ΣΕ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΟΥ Π.Σ.ΘΕΣΝΙΚΗΣ**
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ομάδα Εργασίας: Δημήτρης Ζυγομαλάς, Κέλλου Παπαϊωάνου, Γώντα Χαλιάζη, αρχιτέκτονες μηχανικοί

Ένδειξη στοιχείου **ZIA 1.5**

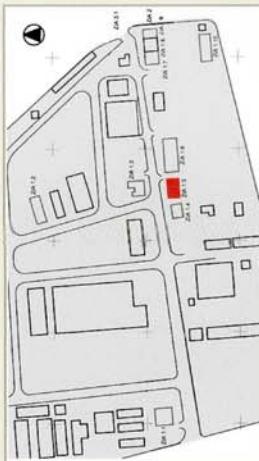
Στρατόπεδο **Ζιάκα**

Τίτλος στοιχείου

Κτήριο ΚΨΜ - εσπιατορίων

Είδος στοιχείου: **Κτήριο μεμονωμένο**

Χρονολόγηση **Περίοδος Β' Παγκ. Πολέμου/Δεκαετία 1940**

Χρήση

Χώρος ψυχαγωγίας - εστίασης οπλιτών και προσωπικού

Περιγραφή

Ισόγειος κτιριακός όγκος μορφής επιμήκους ορθογωνικού πρισματος. Καλύπτεται με διρρίχτη στέγη, κατασκευασμένη εξολοκλήρου από ξύλινα στοιχεία, με εξωτερική επένδυση κεραμιδών γαλλικού τύπου. Η στέγη δημιουργεί τυφλά ισοσκελή αετώματα στις στενές πλευρές, προεξέχει, δε, ελαφρά από το περίγραμμα του κτηρίου, εδραζόμενη σε γείσο ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα. Οι τοιχοποίες συνίστανται σε φέρουσες πλινθοδομές, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματος στις θέσεις των ανοιγμάτων. Στο χαμηλότερο τμήμα τους, δημιουργείται εξωτερικά μικρή προεξοχή που απομονώνει μια βάση έδρασης του κτηριακού όγκου. Οι αισθητικές ποιότητες του κτηρίου συνωψίζονται στη γεωμετρική καθαρότητα και τη μορφολογική λιτότητα. Οι όψεις του αποδεικύνονται επίπεδες και ειδικά στις μακριές πλευρές διατρυπώνται από τέσσερα μακρόστενα παράθυρα σε αυστηρά συμμετρική διάταξη εκατέρωθεν κεντρικής θύρας. Στις στενές πλευρές, ανοίγονται ζεύγη παραθύρων, επίσης σε συμμετρική διάταξη. Και στις δύο περιπτώσεις, τα ανοίγματα φράσσονται με μεταλλικά κουφώματα, πιθανώς ως αποτέλεσμα αντικατάστασης αρχικών ξύλινων στοιχείων.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επιχρίσματα και επενδύσεις.

Αξιολόγηση στοιχείου:

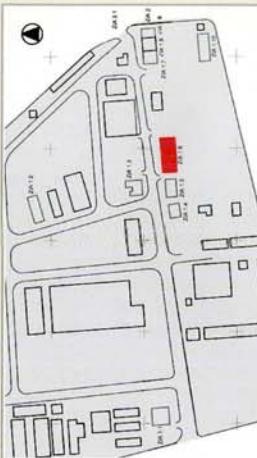
Κτήριο με ιστορική, τυπολογική και κατασκευαστική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ **ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ ΣΕ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΟΥ Π.Σ.ΘΕΣΝΙΚΗΣ**
Ομάδα Εργασίας Δημήτρης Ζυγομαλάς, Κέλλου Παπαϊωάννου, Γίώτα Χαλιάζη, αρχιτέκτονες μηχανικοί

Ένδειξη στοιχείου	ZIA 1.6	Στρατόπεδο	Zίάκα	Τίτλος στοιχείου	Κτήριο θαλάμων οπλιτών
Είδος στοιχείου:	Κτήριο μεμονωμένο			Χρονολόγηση	Περίοδος Β' Παγκ. Πολέμου/Δεκαετία 1940

Περιγραφή

Ισόγειος κτηριακός όγκος μορφής επιμήκους ορθογωνικού πρισμάτος. Καλύπτεται με διρριχτή στέγη, κατασκευασμένη εξολοκλήρου από ξύλινα στοιχεία, με εξωτερική επένδυση κεραμιδίων γαλλικού τύπου. Η στέγη διαμορφώνει τυφλά ισοσκελή αετώματα στις στενές πλευρές, προεξέχει, δε, ελαφρά από το περίγραμμα του κτηρίου, εδραζόμενη σε γείσο ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα. Οι τοιχοποιίες συνίστανται σε φέρουσες λιθόδομές, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματος στις θέσεις των ανοιγμάτων. Στο χαμηλότερο τμήμα τους, δημιουργείται εξωτερικό μικρή προεξοχή που απομονώνει μια βάση έδρασης του κτηριακού όγκου. Στο αισθητικό επίπεδο, κυριαρχούν η γεωμετρική καθαρότητα και η μορφολογική λιτότητα. Οι επίπεδες όψεις με τις γωνιακές παραστάσες, διακόπτονται μόνο από δύο εσοχές στη νότια πλευρά, μη συμμετρικές, στις οποίες δημιουργούνται ζεύγη εισόδων. Στις εκατέρωθεν των εσοχών επιφάνειες, διατάσσονται παράθυρα, μονά ή διπλά με ενδιάμεσα πεσσό, τα μονά άξονικά στη διαθέσιμη επιφάνεια, τα διπλά ανά δύο και συμμετρικά. Συμμετρικά διατάσσονται και ζεύγη παραθύρων στις στενές πλευρές, με πρόσθετη θύρα σε ελεύθερη διάταξη να αναδεικνύει το μεταγενέστερο της κατασκευής της στην ανατολική όψη. Σε όλα τα παράθυρα, τέλος, οι ποδιές τονίζονται με μικρή προεξοχή, τα δε κουφώματα είναι ξύλινα.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επηρίσματα και επενδύσεις.

Αξιολόγηση στοιχείου:

Κτήριο με ιστορική, τυπολογική, κατασκευαστική και μορφολογική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους και εσωτερικής διαρρύθμισης - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή και ως προς τη βασική υποδιαιρέση των εσωτερικών του χώρων.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣΑΣ **ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΩΝ ΣΕ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΤΟΥ Π.Σ.ΘΕΣΝΙΚΗΣ**
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ομάδα Εργασίας: Δημήτρης Ζυγομαλάς, Κέλλου Παπαϊωάννου, Γιώτα Χαλιάζη, αρχιτέκτονες μηχανικοί

Ένδειξη στοιχείου	ZIA 1.7	Στρατόπεδο	Ζιάκα	Τίτλος στοιχείου	Κτήριο συγκροτήματος πύλης δυτικό
Είδος στοιχείου:	Κτήριο - μονάδα συγκροτήματος			Χρονολόγηση	Δεν υφίσταται ένδειξη

Περιγραφή

Ισόγειος κτηριακός όγκος μορφής επιμήκους ορθογωνικού πρίσματος. Η στέγασή του δε διατηρείται, ωστόσο οι επιπόπτες παραπρήσεις συνήγορουν στην ταύτιση της με διρριχτή στέγη, που φτάνοντας στο όριο με το γειτονικό διώροφο κτήριο τρέπεται να γινόταν τρίπριχτη, ώστε να μη φραχθούν τα παράθυρα του τελευταίου προς τη συγκεκριμένη πλευρά. Οι τοιχοποίες συνίστανται σε φέρουσες πλινθοδομές, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματος στη θέσεις των ανοιγμάτων. Πρόσθετες δοκοί σκυροδέματος, αυτή τη φορά συνέχεις και με μεγάλη κρέμαση, περιτρέχουν την κορυφή των τοιχοποιών, ως μέτρο διασφάλισης της στατικής συνοχής του κτίσματος μετά την απώλεια της στέγης.

Από τη σημερινή μορφή του ακρωτηριασμένου κτηριακού όγκου, συνάγεται ότι επρόκειτο για κτίσμα με αυξημένη γεωμετρική καθαρότητα και μορφολογική λιτότητα. Η στενή πλευρά προς τα δυτικά καταδεικνύει μια χαρακτηριστικά επίπεδη όψη με θύρα σε αξονική διάταξη. Επίπεδη αποδεικνύεται και η νότια όψη, που εμπλουτίζεται μόνο με σειρά ορθογώνιων παραθύρων. Μια ακόμα σειρά παραθύρων ανοίγεται, τέλος, στη βόρεια όψη, αυτή τη φορά, όμως, με την παρεμβολή πλινθίνων παραστάδων, ενός στοιχείου που επαναλαμβάνεται στο ισόγειο του γειτονικού διώροφου κτηρίου και συνηγορεί σε πρόσθετη οπτικής σύνδεσης των δύο κτισμάτων. Κουφώματα δε διατηρούνται, ενώ εξωτερικά πολλών παραθύρων έχουν τοποθετηθεί μεταλλικά κιγκλιδώματα.

Κατάσταση διατήρησης:

Κακή - Πλήθος επιφανειακών φθορών και εκτεταμένες βλάβες, συμπεριλαμβανομένης της απώλειας, στα δομικά στοιχεία. Αναγκαίες πολλαπλές επισκευές σε επιχρώματα και επενδύσεις, όπως επίσης δραστικές παρεμβάσεις, μέχρι σημείου ανακατασκευής, στα δομικά μέρη.

Αξιολόγηση στοιχείου:

Κτήριο με ιστορική (ενδεχομένως), τυπολογική, κατασκευαστική και εν μέρει μορφολογική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συγκροτήματος (ZIA 2.1) και συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή.

Ένδειξη στοιχείου **ZIA 1.8**

Στρατόπεδο **Ζιάκα**

Τίτλος στοιχείου

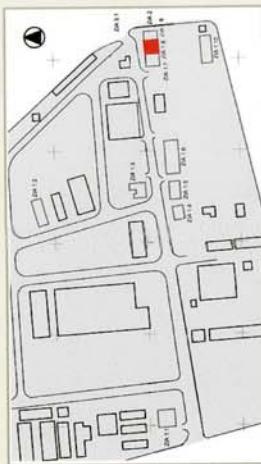
Κτήριο συγκροτήματος πύλης ενδιάμεσο

Είδος στοιχείου:

Κτήριο - μονάδα συγκροτήματος

Χρονολόγηση

Αρχές - μέσα 20ου αιώνα/Δεκαετίες 1910-1940

Χρήση

Χωρις χρήση. Αρχικά, ενδεχομένως κατοικία, τουλάχιστον στον όροφο.

Περιγραφή

Διώροφος κτηριακός δύκος κυβοειδούς μορφής. Καλύπτεται με τετράρριχτη στέγη, εγκιβωτισμένη πίσω από πλινθόκτιστο στηρίγμα, που στις γωνίες και το κέντρο των πλευρών του εμπλουτίζεται εξωτερικά με παραστάδες. Η ίδια η στέγη διαθέτει ξύλινο φέροντα σκελέτο και καλύπτεται εξωτερικά με κεραμίδια γαλλικού τύπου. Οι τοιχοποιίες συνίστανται από ισόγειο σε φέρουσες λιθοδομές, στο δε όροφο, σε φέρουσες πλινθοδομές. Οι ώψεις αποδεικνύνται αρκετά επεξεργασμένες, κυρίως στον όροφο. Επιχρισμένες, αν και με σειρά πρόσχειρων επισκευών, επιμερίζονται σε δυο ζώνες, σε αντιστοιχία με τους ορόφους, χάρη στην παρεμβολή ανάγλυφης διβασμού της τανίας από επίχρισμα επάνω σε ζεύγος προεξόχουσών πλίνθων. Η ανώτερη ζώνη επιστέφεται με προεξέχον γέισο, η βάση του οποίου περιτρέχει τανία οδόντων. Από εκεί και πέρα, τα εξωτερικά μέτωπα διατρυπώνται από ορθογώνια ανοίγματα, σε αρκετά ελεύθερη διάταξη στο ισόγειο, ένδειξη του νεότερου της κατασκευής τους. Αντίθετα, στον όροφο, θύρες και παράθυρα διατάσσονται είτε αξονικά, είτε συμμετρικά, με το ανώτερο τμήμα τους να κοσμείται εξωτερικά με ανάγλυφα πλαίσια με τονισμένο κλειδί. Στα παράθυρα της βόρειας άνων, διατηρούνται επιπρόσθετα ανάγλυφα ποδιές. Το σύνολο των παραθύρων φράσσεται με ξύλινα κουφώματα, διψυλλα με σταθέρο το ανώτερο τμήμα, ενώ από της θύρες, ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξωτερική πόρτα της βόρειας άψης. Η αντιστοιχία θύρα της νότιας πλαισίων με παραστάδες, το μοναδικό άνοιγμα του ορόφου με τέτοιου είδους πλαισίωση. Και οι δύο, είναι προσβάσιμες από εξωτερικά κλιμακοστάσια με φέροντα οργανισμό από σκυρόδεμα, ένδειξη του μεταγενέστερου της κατασκευής τους. Στη βόρεια άνη, μάλιστα, η θύρα σύδιγει πρώτα σε εξώστη, που εδράζεται σε ζεύγος τραπεζοειδών φουρουσιών. Εσωτερικά, αξίζει να προσεχτεί η διαρρύθμιση των χώρων του ορόφου. Κεντρικός διάδρομος συνδέει της δυο εξωτερικές θύρες και εκατέρωθεν αυτού διατάσσονται ορθογωνικές σε κάτωψη αίθουσες. Στα μεταξύ τους ανοίγματα, διατηρούνται μόνον οι κάσες, και μάλιστα με ενδιαφέροντα ανάγλυφα αρμοκάλυπτρα.

Κατάσταση διατήρησης:

Μέτρια - Ύπαρχη πολλαπλών φθορών επιφανειακού χαρακτήρα, με ενδεχόμενες τοπικές βλάβες σε δομικά στοιχεία. Ανάγκη επισκευών σε επιχρισματισμός, επιχρίσματα και επενδύσεις, και ενδεχομένως εντοπισμένων παρεμβάσεων σε δομικά μέρη.

Αξιολόγηση στοιχείου:

Κτήριο με ιστορική, τυπολογική, κατασκευαστική και μορφολογική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συγκροτήματος (ZIA 2.1) και συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Συνολική προστασία - Διατήρηση κτηρίου με απόλυτη προστασία.

Ένδειξη στοιχείου **ZIA 1.9**

Στρατόπεδο **Ζιάκα**

Τίτλος στοιχείου

Κτήριο συγκροτήματος πύλης ανατολικό

Είδος στοιχείου: **Κτήριο - μονάδα συγκροτήματος**

Χρονολόγηση **Δεν υφίσταται ένδειξη**

Χρήση

Χώρος διαμονής προσωπικού φύλαξης κεντρικής πύλης στρατοπέδου

Περιγραφή

Ισόγειος κτιριακός όγκος μορφής επιμήκους ορθογωνικού πρίσματος. Καλύπτεται με τετράρριχτη στέγη, που επενδύεται εξωτερικά με κεραμίδια γαλλικού τύπου και προεξέχει ελαφρά από το περίγραμμα του κτηρίου, εδραζόμενη σε γείσο ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα. Οι τοιχοποίες συνίστανται σε φέρουσες λιθοδομές, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματος στις θέσεις των ανοιγμάτων.
Στο αισθητικό επίπεδο, κυριαρχούν η γεωμετρική καθαρότητα και η μορφολογική λιτότητα, με τις όψεις να αποκτούν ωστόσο μια άξια προσοχής επεξέργασια, χάρη στην απόπειρα οπτικής σύνθεσης με το γειτονικό διώροφο κτήριο. Οι παραστάδες που εμπλουτίζουν εξωτερικά το ισόγειο του τελευταίου, επαναλαμβάνονται στις μακριές πλευρές του ισόγειου κτίσματος, αφήνοντας τα ενδιάμεσα φανώματα να υποδεχθούν θύρες και παράθυρα σε αξονική διάταξη. Εξωτερικά, ορισμένα από τα ανοιγμάτα αυτά διατηρούν ανάγλυφη πλαίσια ορθογωνικής διατομής. Εσπιάζοντας, τέλος, στα άκρα της βόρειας όψης, γίνονται αντιληπτές μεταγενέστερες παρεμβάσεις, που στη δυτική γωνία οδήγησαν στη διαμόρφωση θύρας, ενδεχομένως σε θέση αρχικού παραθύρου, στη δε ανατολική, στη διαμόρφωση γωνιακού παραθύρου με μερική αποκοπή της αντίστοιχης παραστάδας.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επιχρίσματα και επενδύσεις.

Αξιολόγηση στοιχείου:

Κτήριο με ιστορική (ενδεχομένως), τυπολογική, κατασκευαστική και εν μέρει μορφολογική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος συγκροτήματος (ZIA 2.1) και συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή.

Ένδειξη στοιχείου **ZIA 1.10**

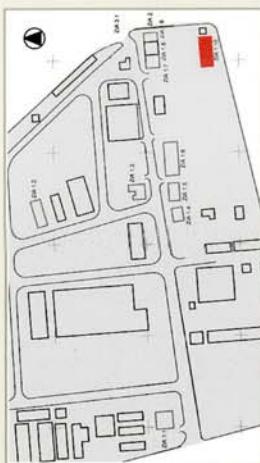
Στρατόπεδο **Ζιάκα**

Τίτλος στοιχείου

Κτήριο αποθηκών

Είδος στοιχείου: **Κτήριο μεμονωμένο**

Χρονολόγηση **Δεν υφίσταται ένδειξη**

Χρήση **Χώρος αποθήκευσης**

Περιγραφή

Ισόγειος κτηριακός δύκος μορφής επιμήκους ορθογωνικού πρίσματος. Καλύπτεται με τετράρριχτη στέγη, που επενδύεται εξωτερικά με κεραμίδια γαλλικού τύπου και προεξέχει ελαφρά από το περίγραμμα του κτηρίου, εδραζόμενη σε γέισο ορθογωνικής διατομής από σκυρόδεμα. Οι τοιχοποιίες συνίστανται σε φέρουσες πλινθοδόμες, που συνδυάζονται με δοκούς σκυροδέματος στις θέσεις των ανοιγμάτων. Οι αισθητικές ποιότητες συνοψίζονται στη γεωμετρική καθαρότητα και τη μορφολογική λιτότητα, με βασικό σημείο προσοχής την απόλυτα συμμετρική οργάνωση των διμεων. Δύο πανομοιότυπες ομάδες ανοιγμάτων, αποτελούμενες από θύρα και εκατέρωθεν αυτής συμμετρικά παραθύρα, διατίθενται επίσης συμμετρικά στις μακριές πλευρές. Οι προδιές των παραθύρων τονίζονται με μικρή προεξοχή, ενώ λίγο πιο πάνω από τη στάθμη των πρεκίν όλων των ανοιγμάτων προστίθενται ανάγλυφες τανίες ορθογωνικής διατομής. Επίσης σε όλα τα ανοιγμάτα διαπρούνται ξύλινα κουφώματα, ενώ εξωτερικά των παραθύρων έχουν τοποθετηθεί μεταλλικά κυκλιδώματα για τη φύλαξη του εσωτερικού χώρου.

Κατάσταση διατήρησης:

Καλή - Καταγράφονται μικρής κλίμακας φθορές καθαρά επιφανειακού χαρακτήρα. Ανάγκη περιορισμένων επισκευών σε επιχρωματισμούς, επιχρίσματα και επενδύσεις.

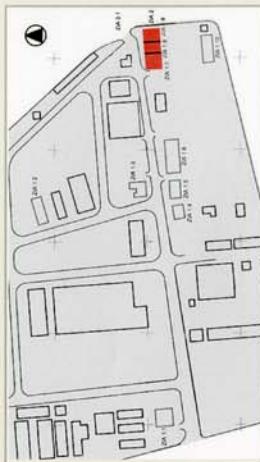
Αξιολόγηση στοιχείου:

Κτήριο με ιστορική (ενδεχομένως), τυπολογική, κατασκευαστική και μορφολογική αξία ως αυτοτελής κατασκευή και ως μέρος του κτηριακού δυναμικού του στρατοπέδου.

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας:

Προστασία κελύφους και εσωτερικής διαρρύθμισης - Διατήρηση κτηρίου ως προς τα μέρη τα οποία συνθέτουν την εξωτερική του μορφή και ως προς τη βασική υποδιάρεση των εσωτερικών του χώρων.

Ένδειξη στοιχείου	ZIA 2.1	Στρατόπεδο	Ζιάκα	Τίτλος στοιχείου	Συγκρότημα πύλης στρατοπέδου
Είδος στοιχείου	Κτιριακό συγκρότημα			Χρονολόγηση	Πυρήνας αρχών 20ου αι./Δεκαετίες 1910 - 1940

Συστατικά μέρη στοιχείου **Κτήρια: (ZIA 1.7), (ZIA 1.8), (ZIA 1.9)**

Περιγραφή

Το κτιριακό συγκρότημα πλησίον της πύλης του Στρατοπέδου Ζιάκα αποτελείται από κεντρικό διώροφο κυβοειδές κτίσμα με εκατέρωθεν προσκολημένους ισόγειους όγκους ορθογωνικής κάτωψης. Τα τρία κτήρια διαθέτουν ίδιο πλάτος, ενώ αντίθετα το μήκος τους διαφοροποιείται ξεκάθαρα, επιτρέποντας έτσι, σε συνδυασμό με τη διαφορά στο ύψος, μια ενδιαφέρουσα κλιμάκωση στην ογκοπλασία ολόκληρου του συγκροτήματος: από το ισόγειο επίμηκες ορθογωνικό κτίσμα στα δυτικά, στο διώροφο κυβειδή δύκο του κέντρου και τέλος στο ισόγειο και πάλι, ορθογωνικό κτήριο στο ανατολικό άκρο. Η κατασκευαστική λογική αποδεικνύεται κοινή στα τρία μέρη, ενώ στο αισθητικό επίπεδο, μπορεί μεν το κεντρικό να προβάλλει περισσότερο επεξεργασμένο, ωστόσο τα πλευρικά δεν παύουν να ακολουθούν ως προς τη γεωμετρική του καθαρότητα και εν μέρει τη συμμετρική διαμόρφωση των διμερών. Ειδικά, δε, στη βόρεια πλευρά, στη ζώνη του ισογείου, η μορφολογική σύνδεση επεκτείνεται με τη ρυθμική επανάληψη παραστάσων και ενδιάμεσων ανοιγμάτων στις διμερείς και των τριών κτηρίων. Συνολικά, η μορφολογική αυτονομία των τριών μονάδων δεν μπορεί βέβαια να αμφισβητηθεί. Η μορφολογική λιτότητα κυριαρχεί στα δυο ακραία κτήρια και σε συνδυασμό με την κατασκευαστική δομή και το εξωτερικό τους πλάσιμο, τα αναδεικνύει σε χαρακτηριστικά δείγματα του πρωταρχικού κτιριακού δυναμικού του στρατοπέδου. Ως τέτοια, τα δυο μέρη συγκροτούν με την παρεμβολή του κατά πάσα πθανότητα παλαιότερου και καταφανώς διαφορετικού σε αρχιτεκτονικό ύφος διώροφου κτισμάτος ένα ενδιαφέρον σύνολο.

Κατάσταση διατήρησης

Καλή έως κακή. Βλέπε αναλυτικά δελτία καταγραφής επιμέρους κτηρίων.

Αξιολόγηση στοιχείου

Κτιριακό συγκρότημα με ιστορική, τυπολογική, κατασκευαστική και μορφολογική αξία ως αυτοτελές συγκρότημα και ως μέρος συνόλου (ZIA 3.1).

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας

Απόλυτη προστασία έως προστασία κελύφους. Βλέπε αναλυτικά δελτία καταγραφής επιμέρους κτηρίων.

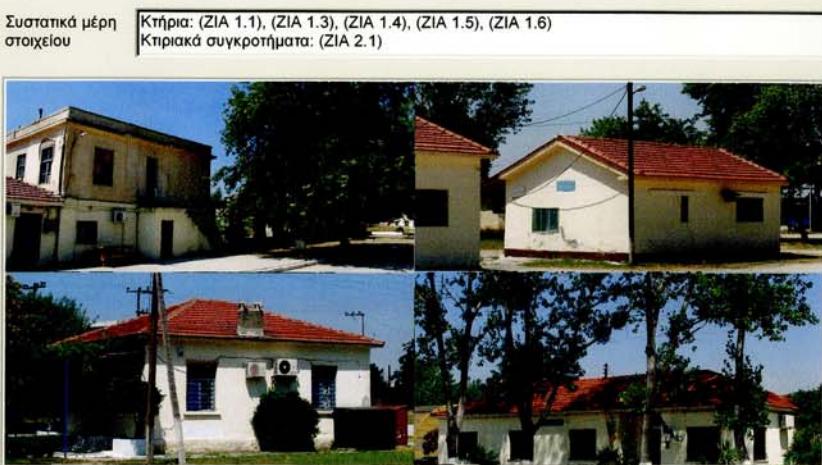
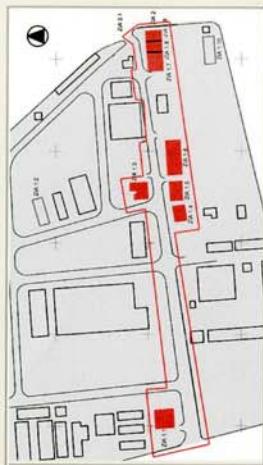
Ένδειξη στοιχείου **ZIA 3.1**

Στρατόπεδο **Ζιάκα**

Τίτλος στοιχείου **Κτιριακό σύνολο κεντρικής οδού στρατοπέδου**

Είδος στοιχείου **Κτιριακό σύνολο**

Χρονολόγηση **Αρχές - β' μισό 20ου αι./Δεκαετίες 1910 - 1960**

Περιγραφή

Η κεντρική οδός του Στρατοπέδου Ζιάκα πλαισιώνεται από δέντρα μεγάλης ηλικίας, χαρακτηριστικά του κλίματος της Θεσσαλονίκης και σε αξιοσημείωτη ποικιλία (πλατάνια, πεύκα, ακακίες Κωνσταντινουπόλεως, οπωροφόρα, σφενδάμια, λεύκες). Μέσα στο ενδιάφερον αυτό φυσικό περιβάλλον, εντάσσονται μεμονωμένα κτήρια, καθώς και συγκροτήματα, διαφορετικής χρονολόγησης και μορφολογίας, όλα ωστόσο μέρη ενός συνολικά ξεχωριστού κτιριακού δυναμικού, δομημένου με την αυτή κατασκευαστική λογική (φέρουσες συμπαγείς τοιχοποιίες από λίθους ή πλίνθους, κάλυψη με στέγες ξύλινες ή σκυροδέματος). Εξινώναντα από το ανατολικό άκρο της οδού, συναντάνεται το κτιριακό συγκρότημα της κεντρικής πύλης με το χαρακτηριστικό διώρφῳ πυρήνα των αρχών του 20ου αιώνα και της πλευρικές μονάδες, που αναπαράγουν την αρχιτεκτονική του πρωταρχικού κτιριακού δυναμικού του στρατοπέδου. Το πο συμπαγές δέλγυμα του δυναμικού αυτού αναπτύσσεται δυτικότερα. Πρόκειται για τα κτήρια των Θαλάμων Οπλιτών, των Εσπιατορίων και των Μαγειρείων, που παρατάσσονται εν σειρά επί της νότιας πλευράς της οδού, ανημέτωπα με το Διοικητήριο, που στέκεται στη βόρεια πλευρά. Όλα χρονολογούνται κατά προφορική μαρτυρία στην περίοδο της Γερμανικής Κατοχής. Φτάνοντας στο δυτικό άκρο του κεντρικού δρόμου, συναντάμε τέλος ένα χαρακτηριστικό δείγμα κατοικίας της περιόδου του εποικισμού, κτίσμα προορισμένο να εξυπηρετήσει άμεσα βασικές ανάγκες διαβίωσης, που μαρτυρά μια συγκεκριμένη εποχή και μια επίπτηση συγκεκριμένη αρχιτεκτονική που τη συνδέουσε.

Κατάσταση διατήρησης

Καλή ή ως κακή, κατά μέσο όρο καλή. Βλέπε αναλυτικά δελτία καταγραφής επιμέρους κτηρίων.

Αξιολόγηση στοιχείου

Κτιριακό σύνολο με ιστορική, τυπολογική, κατασκευαστική και μορφολογική αξία σε αξιόλογο φυσικό περιβάλλον.

Εκτίμηση πλαισίου προστασίας

Απόλυτη προστασία ή ως προστασία κελύφους, με συντήρηση και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και με περιθώρια σύγχρονης δόμησης κατά μήκος της οδού υπό όρους. Βλέπε αναλυτικά δελτία καταγραφής επιμέρους κτηρίων.